

Blanca GRAMA,
Ciprian RAULEA
Lucian Blaga University, Faculty of Social and Human Sciences,
Sibiu, Romania

ABILITĂȚILE ABSOLVENȚILOR PE PIAȚA MUNCII

Keywords

Labor market
Competences
Personal development

JEL Classification

I25

Abstract

The changes in paradigm made in education lately have brought new perspectives on the integration of university graduates on the labor market. The approach focused on developing skills and scientifically validated evidence prompted us to approach the issue of university graduates skills needed in order to integrate on the dynamic labor market. The analysis made led us to assess that for graduates as well as for employer the specific competences, acquired during the license and master program are as important as the transversal competences, skills. Our research is based on an analyze of master graduates point of view regarding the skills they developed during their studies and also the perspective of their trajectory after finishing studding, degree of employability on the field, concordance between the occupational skills covered and those required on the labor market and efficiency of traineeships as a rapport between personal development and knowledge.

Schimbările de paradigmă din învățământul ultimelor decenii au adus noi perspective asupra integrării pe piața muncii a absolvenților de învățământ superior. Abordarea centrată pe dezvoltarea de competențe și dovezi validate științific ne-a determinat să abordăm problematica competențelor absolvenților instituțiilor de învățământ superior în vederea integrării pe piața extrem de dinamică a muncii. Analiza efectuată ne determină să apreciem că, atât pentru absolvenți cât și pentru angajatori, competențele specifice, dobândite în cadrul programelor de licență și master, sunt importante, însă ocupă un loc important alături de cele transversale. Studiul de față reprezintă o analiză asupra absolvenților de master din punctul de vedere al competențelor dobândite în anii de studii, dar și din perspectiva traiectoriei pe care aceștia o urmează după absolvire, a gradului de angajabilitate în domeniu, a concordanței dintre competențele dobândite și cele solicitate de piața muncii și eficienței stagiilor de pregătire practică ca raport între organizare și cunoaștere.

INTRODUCERE

Numeroase studii și date statistice arată existența unor neconcordanțe între nevoile companiilor angajatoare și forța de muncă pregătită de către instituțiile de învățământ superior.

Pornind de aici, este legitim să ne întrebăm:

Cum ar trebui instituțiile de învățământ superior să își pregătească absolvenții pentru a fi cât mai competitivi pe piața muncii și să fie selectați de către companiile angajatoare? Care sunt competențele care îi fac pe absolvenți cât mai capabili și flexibili în a „scana” oportunitățile din piața muncii fiind cât mai predispuși la obținerea unor

succese?

Prezentă cercetare se constituie drept un demers analitic, în încercarea de a oferi un răspuns argumentat la această întrebare.

Unul din obiectivele prioritare ale sistemului educațional este formarea competențelor și aptitudinilor necesare pentru integrarea pe piața forței de muncă și realizarea carierei profesionale. În baza acestui obiectiv, sistemul educațional superior își realizează misiunea de formare a forței de muncă pentru economia națională. În ultimii ani se constată o discrepanță între formarea profesională și lumea muncii, dificultăți multiple de formare înregistrându-se și în formarea profesională a absolvenților de învățământ superior.

Pentru integrarea pieței naționale la cerințele pieței europene a forței de muncă, rolul Universităților în formarea competențelor este în continuă creștere. Astfel se înregistrează o valorizare a competențelor transversale în vederea gășirii unui loc de muncă în acord cu calificările de înaltă, respectiv competențele de comunicare în limbă străină, abilități de folosire a calculatorului și de marketing personal (ex: autodezvoltare în căutarea unui loc de muncă). Aceste competențe sunt avansate și de studiile internaționale pe acest temă. De exemplu, Tredence Graduate Barometre 2013 a colectat opiniile a 317.617 studenți din 1057 universități europene. La toate cele trei niveluri de analiză (ULBS, România și Europa), cel mai mult sunt «apreciate experiența profesională fără legătură cu domeniul studiat» și «cunoștințele de limba engleză».

Despre studenții din România putem spune că așteaptă de la instituția academică să absolvă acele competențe ca și orice alt student european. Singurele diferențe relevante sunt semnalate la «angajamentul

social» i «cel politic», în contextul în care, la o întrebare anterioară, studenții din țara români consideră că universitățile autohtone sunt deficitare la aceste capitole.

METODOLOGIA CERCETĂRII

Preocuparea instituțiilor universitare de a-și corela competențele și aptitudinile oferite studenților cu cele solicitate de angajatori ne-a determinat să realizăm o anchetă pe bază de chestionar în rândul absolvenților de master ai Universității Lucian Blaga din Sibiu. Chestionarul a fost aplicat unui număr de 265 de masteranzi, absolvenți ai anului universitar 2012/2013, la momentul finalizării studiilor masterale. Răspunsurile au fost obținute prin auto-aplicare, perioada de aplicare a chestionarului fiind pe parcursul lunilor iunie-iulie 2013.

REZULTATE

Deși ne-am propus realizarea doar a unui studiu exploratoriu pe tema satisfacției absolvenților Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, am putut constata, la final, că instituția pe care o reprezentăm are aceleași performanțe dar și aceleași puncte slabe cu alte instituții din România. Spre exemplificare, am reprezentat în figura 2 răspunsurile studenților masteranzi la întrebarea: „În ce măsură se aplică următoarele descrieri programului de master absolvit?”

Remarcăm procentul ridicat (69,5%) al celor care sunt de acord cu afirmația „Programul oferă mai multe competențe teoretice decât practice”. Acest aspect a fost semnalat și de studiile realizate la nivel național: în Tredence Graduate Barometre 2013 evaluarea Universității Lucian Blaga de către studenți are o semnificație negativă doar la indicatorul “legătura cursurilor cu practica”. Plecând de la

acest neajuns, semnalăm dorința absolvenților de a continua procesul de formare profesională: 61,5% dintre respondenți apreciază că fiind necesară dezvoltarea ulterioară a competențelor prin alte forme de educație și formare profesională după absolvirea programului de master. Totodată trebuie să menționăm că respondenții sunt absolvenți ai promoției 2013, iar rezultatele analizei chestionarului ne relevă un grad de angajabilitate în domeniu de peste 45%, context în care ei abia au finalizat studiile masterale.

Autodezvoltarea personală și profesională, este una dintre competențele care poate fi dezvoltată pe întreg parcursul studiilor universitare prin Centrele de Orientare în Cariera. Aceste competențe conțin elemente care vizează un proces de învățare permanent, învățarea experiențială și formarea continuă. Importanța pregătirii universitare crește în actualul context cu atât mai mult cu cât mijloacele de autodezvoltare profesională sunt situate în principal la nivelul instituțiilor de învățământ din sistemul educațional formal și nivelul conștientizării altor oportunități existente, precum și nivelul de informare asupra acestora fiind unul redus. Calitatea actului educațional nu depinde numai de oferta de cursuri, de prestația cadrelor didactice, de procesul evaluare, ci și de modul în care studenții sunt consiliați, informați, îndrumați pentru a-și dezvolta competențele în procesul continuu de integrare pe piața forței de muncă. Corelarea competențelor cu piața muncii trebuie să constituie preocuparea instituțiilor de învățământ din țara noastră. Susținem acest demers prin analiza utilității competențelor oferite de mediul academic. 63,8% dintre studenții chestionați spun că le-a folosit programul de master pentru «dezvoltarea propriei personalități», iar

jumătate dintre ei susțin că este util masterul pentru «dezvoltarea unei cariere pe termen lung». Procente mult mai mici se obțin atunci când ne referim la piața muncii: doar 24,9 % dintre masteranzi consider util masterul pentru «îndeplinirea sarcinilor la locul de muncă» sau «pentru obținerea unui loc de muncă după absolvire», 35,1%!

În ceea ce privește structurarea unei cariere pe termen lung, 50,2% dintre absolvenți dezvoltă un plan individual de carieră, componenta necesară în acest demers fiind și absolvirea masterului.

CONCLUZII

În contextul dinamicii actuale a pieței muncii, a avea o carieră înseamnă a construi o carieră, înseamnă a deveni cât mai flexibil și adaptabil pentru o piață muncii în continuă schimbare. Astfel, programele universităților trebuie să dezvolte componenta de „practic de specialitate” ca parcurs esențial în formarea profesională a studentului. Competențele achiziționate prin procesul de practic desemnează ceea ce studentul tie și este capabil să facă, în raport cu obiectivele proprii și cu condițiile de mediu determinate. Pregătirea

profesională continuă, dezvoltarea personală, planificarea carierei sunt acțiuni pe care absolventul de facultate trebuie să le aibă în vedere și după absolvire. O componentă importantă din cercetarea realizată este reprezentată de necesitatea formării continue a absolvenților universității. Astfel universitățile, ca centre de formare de elită, trebuie să se îndrepte spre absolvenți cu propuneri de cursuri postuniversitare care să contribuie la perfecționarea și specializarea continuă a acestora.

BIBLIOGRAFIE

- [1] Baron, D., Grama, B., Mitrea, A. (2012) *Stagiile de practică profesională în pregătirea studentului pentru viaa activă. Bilan și perspective*. Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu.
- [2] Grama B. (coord.), (2010), *Tranziția de la școală la viaa activă*. Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu.
- [3] Greenhaus, J.H., Callan G.A., Godshalk V.M., (2010), *Career Management*. 4 Editions, Sage Publication.
- [4] Inkson, K. (2007), *Understanding Careers. The Metaphors of Working Lives*, Sage Publication.
- [5] Răulea, C. (2011), *Anchetă sociologică privind învățământul la distanță în România*. În: Doval, E. (coord.), *Cartea albă a învățământului românesc deschis și la distanță*. Editura Universitaria, Craiova, pp. 71-118.

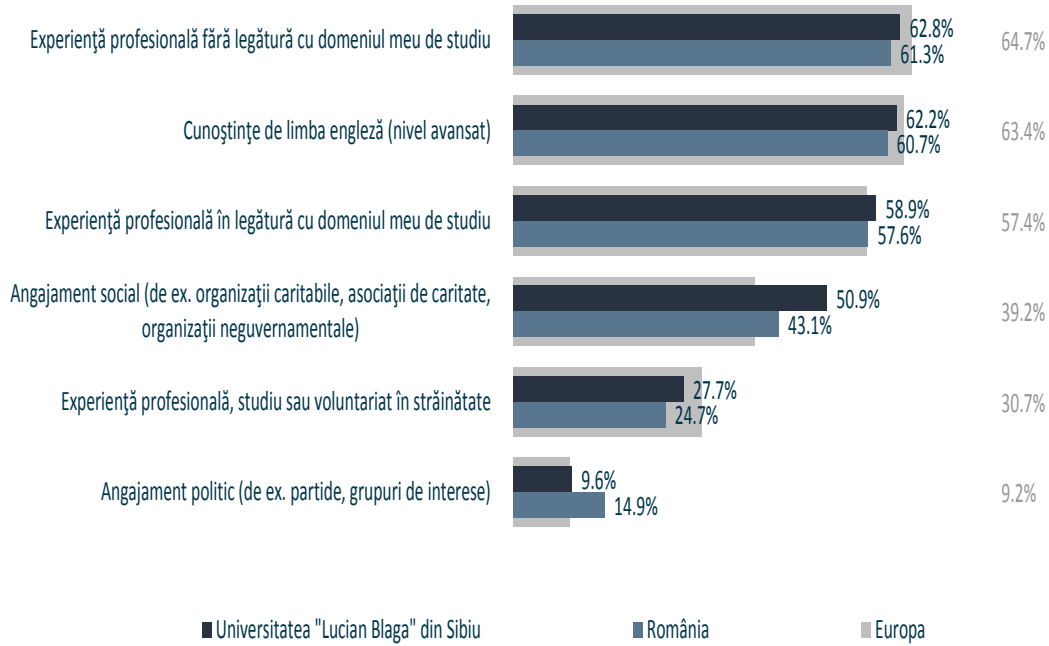

Figura 1. Competențele solicitate de studenți (cf. Tredence Graduate Barometre 2013)

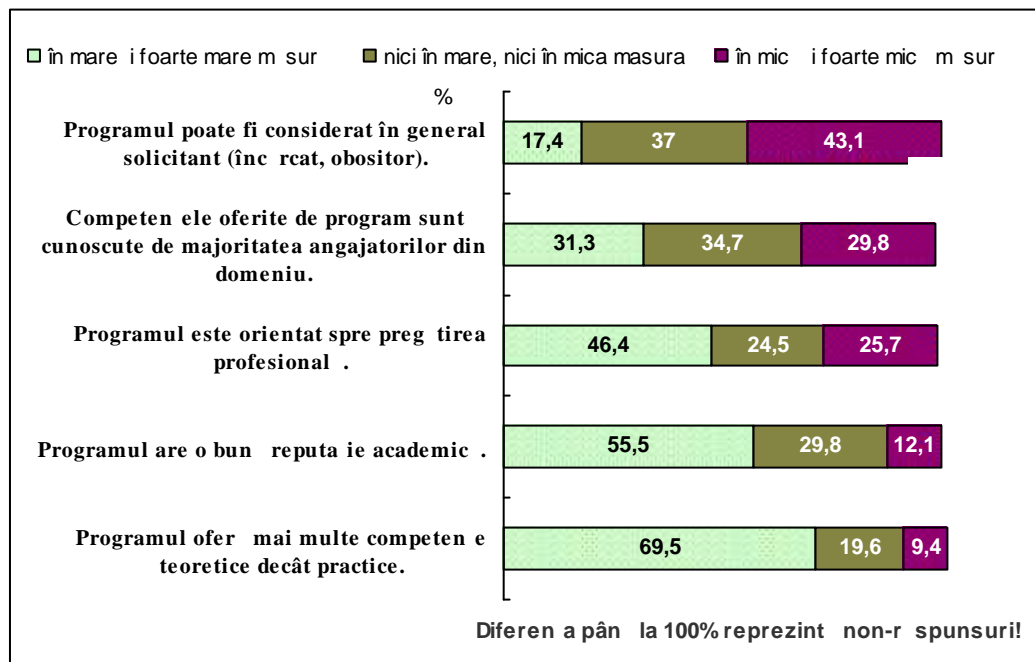

Figura 2. Răspunsurile studenților la întrebarea: „În ce măsură se aplică următoarele”

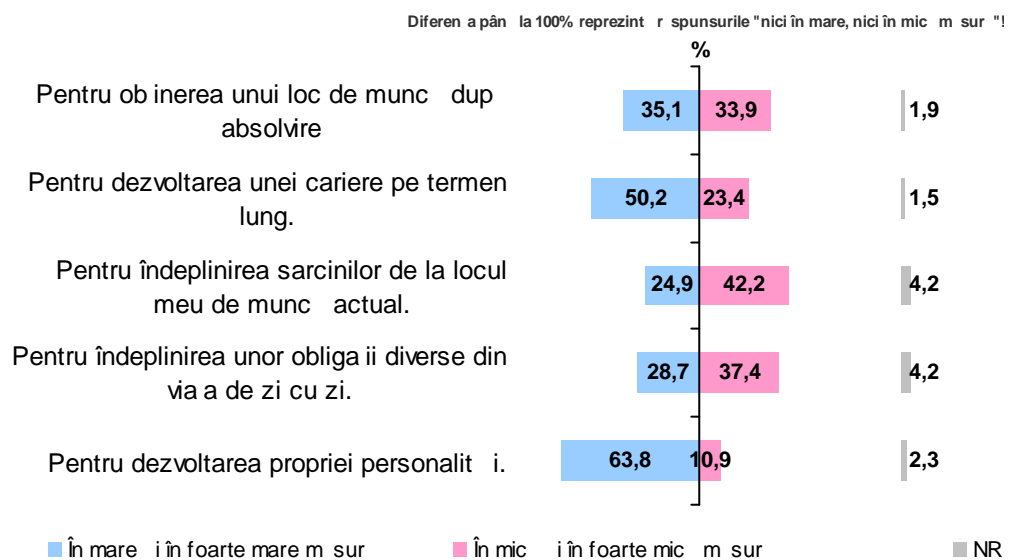

Figura 3. Răspunsurile studenților la întrebarea: „În ce măsură considerați că programul de master absolvit a fost util?”